

Gedeputeerde Staten

**De Voorzitter van
Provinciale Staten van Zeeland**
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

onderwerp
Spiegeling openbaar bestuur in Zeeland

kenmerk
17017747

behandeld door
drs. J.J.W. Cijssouw
(0118) 631472

verzonden

Middelburg, 22 augustus 2017

Geachte voorzitter,

In onze brief van 11 april 2017 hebben wij ons voornemen aan u kenbaar gemaakt na de zomer een externe commissie in te stellen die het komend najaar gesprekken gaat voeren met de besturen van de gemeenten, waterschap en provincie om de eerder door BZK opgehaalde beelden in het kader van de proeftuin 'Maak Verschil' te completeren en advies uitbrengen hoe de Zeeuwse gezamenlijke overheden zowel individueel als samenwerkend invulling kunnen geven aan de (toekomstige) opgaven. Deze brief is in vergadering van de commissie Bestuur van 19 mei 2017 aan de orde gekomen.

Met dit schrijven willen wij u, met het oog op de vergadering van de commissie Bestuur d.d.15 september a.s., informeren over de stand van zaken en uw Staten in de gelegenheid stellen nadere input te leveren. Tijdens de vergadering zal ook de beoogd voorzitter van de commissie, dhr. Giel Janssen, aanwezig zijn. Dhr. Giel Janssen is oud-burgemeester van Halderberge en Cromstrijen (en lid VVD). Zo spoedig mogelijk na de bespreking in uw commissie willen wij het definitieve plan van aanpak vaststellen en kan het onderzoek formeel van start.

Wij hebben deze zomer contact gezocht met drie potentiële kandidaten voor de bemensing van de commissie en willen deze in onze vergadering van 5 september 2017 formeel benoemen. Op het moment van dit schrijven loopt er ook een aanbestedingsprocedure voor de opdracht aan een extern bureau voor de ondersteuning van de commissie. Hiertoe zijn drie bureaus gevraagd een offerte uit te brengen.

De gemeenten en het waterschap zijn in april jl. ook schriftelijk op de hoogte gesteld van ons voornemen en gevraagd eventuele reacties via de Tafel van 15 in te brengen. De tot nu toe ontvangen reacties zijn over het algemeen positief. De aangedragen suggesties voor de inhoud en vormgeving van de spiegeling zullen worden meegenomen bij de invulling van het definitieve plan van aanpak. In de reacties wordt in verschillende bewoordingen specifiek aandacht gevraagd voor het verminderen van de 'bestuurlijke drukte' in Zeeland.

De opdracht aan de commissie luidt: 'Completeer de eerder door BZK opgehaalde beelden in het kader van de proeftuin 'Maak verschil' en breng advies uit hoe de gezamenlijke Zeeuwse overheden individueel en in samenwerking invulling kunnen geven aan de (toekomstige) opgaven.'

De scope van de spiegeling sluit aan bij het coalitieakkoord waarin aangegeven wordt dat 'we spiegelen in relatie tot de maatschappelijke opgaven'. Omdat dit meer omvat dan enkel economisch gerelateerde onderwerpen zullen de diverse stakeholders (maatschappelijke instellingen en bedrijfsleven) worden bevraagd. Uiteindelijk zal de breedte van de onderwerpen mede bepaald worden naar hetgeen de bevraagde stakeholders zullen aandragen qua thema's/onderwerpen.

Voor het spiegelonderzoek worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat er een uitgebreide 'bestuurskrachtmeting' wordt uitgevoerd. Wel kan er, met oog op de toekomst, nadrukkelijk aandacht zijn voor meer experimentele oplossingen. Lopende issues kunnen aan de hand van enkele concrete casussen aan de orde komen.

Het vertrekpunt van het aanvullend onderzoek is enerzijds de verdiepingsslag op de resultaten van 'Maak verschil' en anderzijds de uitvraag naar de toekomstige uitdagingen in combinatie met de vraag wat de Zeeuwse overheden daarvoor nodig hebben.

Kernwoorden opdracht:

- logische aansluiting (verdieping, verbreding, versnelling) op de opbrengsten van de proeftuin 'Maak verschil';
- open houding;
- mogelijkheden taakdifferentiatie (experimenteerruimte, centrumgemeenten) benutten;
- regionale benadering, vraaggestuurd werken;
- geen blauwdrukken;
- aandacht voor cultuur, structuur én processen;
- stippen op de horizon;
- kansgericht (acute problemen alleen casusgericht benaderen);
- bijzondere aandacht voor verbetering van de samenwerking(structuren).

Het onderzoek moet uiteindelijk een aantal adviezen/aanbevelingen opleveren waarmee de vijftien overheden (13 gemeenten, de provincie en het Zeeuwse waterschap) toekomstgericht mee aan de slag kunnen, zowel individueel als regionaal. Tevens moet het een basis bieden voor het samenwerken vanuit de drie O's (Overheid, Ondernemer, Onderwijs). Zeker om te komen tot een effectief regionaal-economisch programma is betrokkenheid van zowel overheid, onderwijs- en onderzoeksinstituten en bedrijfsleven cruciaal. Ook op andere terreinen kan een triple helix-aanpak kansen bieden.

De adviezen en aanbevelingen dienen voor de gemeenteraadsverkiezingen gereed te zijn zodat de nieuwe raden - ook bij de collegevorming - direct gebruik kunnen maken van de adviezen.

Het is van belang dat ook volksvertegenwoordigers, maatschappelijke instellingen en bedrijven betrokken worden in het proces c.q. inbreng kunnen leveren. De wijze waarop dit gebeurt, is nog open. Wij hebben de bureaus gevraagd in de offertes hiervoor een voorstel op te nemen. Op 26 september zullen wij, in nauwe samenspraak met de externe commissie (ondersteund door het bureau), een adequate werkwijze beschrijven in het definitieve plan van aanpak.

Ook aan de voorzitter van de VZG is door gedeputeerde Van der Maas op 20 juli jl. de vraag voorgelegd ons c.q. de commissie te adviseren hoe we de raden het best bij dit proces kunnen betrekken. Ook is gevraagd naar suggesties en/of wensen over de rol van de VZG in het proces.

Uit het bovenstaande blijkt dat wij niet bij voorbaat onderwerpen of opgaven uitsluiten van het onderzoek. In dit verband is ook het onlangs gestarte onderzoek van de Rekenkamer Zeeland van belang.

Bij brief van 19 juni jl. zijn wij door de Rekenkamer Zeeland geïnformeerd over een door de Rekenkamer uit te voeren onderzoek 'Robuustheid van het bestuurlijk bestel in Zeeland' en uitgenodigd suggesties en nuances in te brengen. Omdat het risico bestaat dat beide onderzoeken onderling gaan interfereren hebben wij hierover onze zorg uitgesproken naar de Rekenkamer en de hoop uitgesproken dat door afstemming van beide onderzoeken onze bezorgdheid kan worden weggenomen.

We verwachten begin september een keus te kunnen maken tussen de drie bureaus en daarmee ook de aanpak te preciseren. Tijdens de vergadering van 15 september kunnen we u dan via een korte presentatie daarover nader informeren en u consulteren.

Wij vertrouwen erop u hiermee voor nu voldoende te hebben geïnformeerd en zien uit naar uw reactie in de vergadering van de commissie Bestuur op 15 september aanstaande.

Een afschrift van deze brief hebben wij aan de colleges van b&w van de Zeeuwse gemeenten en het dagelijks bestuur van het waterschap verstuurd met de mededeling dat op 26 september de formele uitnodiging tot het onderzoek volgt, inclusief het definitieve plan van aanpak.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris